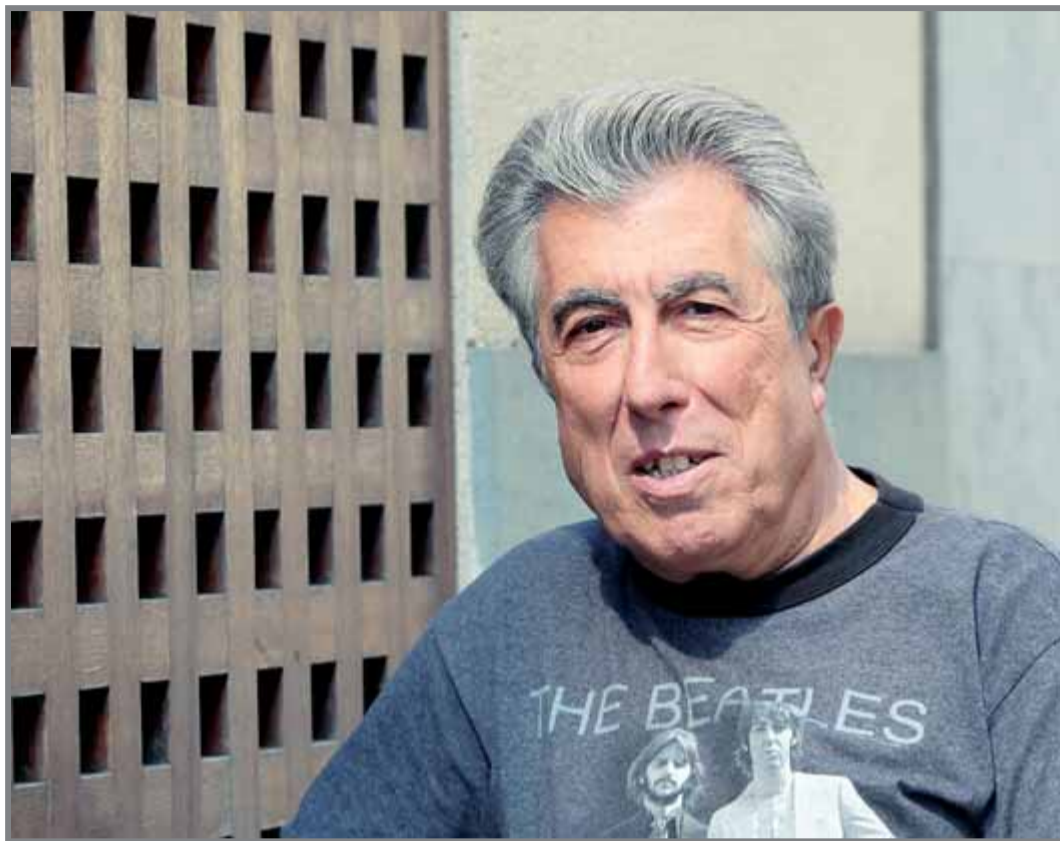

Jordi Sierra i Fabra
ambienta la seva
novel·la l'any 1962,
encara en la foscor del
franquisme
ANDREU PUIG

cament, perquè hi ha qui ho podria discutir amb una certa raó...– i la vida que s'hi feia tampoc no ho és.

La constatació d'aquesta realitat –més insinuada que descrita– és un dels elements d'atracció de *L'ombra del sabre*. El pes de la dictadura franquista pressiona la trama de manera explícita i de manera implícita. Ho fa quan situa un general a la reserva en un lloc important de l'escenari i ho fa quan els personatges han de recórrer a l'autocensura per no deixar entreveure el seu desacord amb una realitat que els ofega i de la qual no poden escapar.

L'acció es presenta de manera lineal al llarg dels cinc dies en què té lloc i qui la segueix entra en contacte amb les novetats en el mateix moment en què ho fan els protagonistes. Sense complicacions innecessàries, Jordi Sierra i Fabra dona pas quan cal als personatges que alimenten la novel·la i ho fa amb destresa: les caracteritzacions es traven amb l'aparença física dels personatges però el que pot semblar un recurs fàcil –recórrer als estereotips– troba una bona excusa amb la humanització creïble que els allunya de la categoria del clixé.

És això el que atorga a l'inspector Hilari Soler una composició polièdrica en què conviuen el policia eficaç, el funcionari incòmode, el pare atent, el marit respectuós i l'home circumspecte amb sentit de la justícia, facetes, totes elles, que pateixen els efectes del cas que arrenca amb l'assassinat d'un home que resulta ser el xofer d'un militar amic personal del dictador Francisco Franco.

L'ombra del sabre té ben ajustats el fons i la forma i, també, les intencions i les consecucions. De corredisses, les justes. De morts, les necessàries. De denúncia d'una situació social injusta, tota la que cal. La novel·la proposa una estona d'entreteniment i no decep. I hi afegeix alguna cosa més, una porció de veritat emplatada sense extravagàncies, amb la qual cosa demostra que la senzillesa és una virtut d'eficàcia contrastada. *

L'OMBRA DEL SABRE
Jordi Sierra i Fabra
Editorial: Amsterdam
Barcelona, 2014
Pàgines: 297
Preu: 19,90 euros

L'eficàcia de la senzillesa

De novel·la negra, n'hi ha de moltes menes, inclosa la que no ho és, de negra, i permet llençar el llibre al contenidor sense cap mena de càrrec de consciència en arribar la lectura –heroica– a la pàgina 10. (El contenidor ha de ser el de color blau: és important tenir-ho present.)

Una línia que té força èxit basa el seu atractiu potencial en l'envitricollament d'una trama a què, cada tant, se li sostrauen fins i tot amb poca gràcia i moltes penques peces d'informació que apareixeran quan calgui. (Posats a etiquetar a la babalà, per què no dir-ne novel·la negra sudoku?)

Una altra, força més seriosa –que no avorrida–, opta per la força de la narració i la dels personatges i deixa de banda els artificis a què es veuen abocats aquells que alimenten el fum d'encenalls. Aquesta és bona si és honesta i és llegívola si l'autor té grapa i/o sap de què parla. I és en aquest hàbitat literari en què cal inscriure *L'ombra del sabre*.

L'autor recupera la figura de l'inspector Hilari Soler quan decideix visitar la Barcelona del 1962 en les dates en què als Estats Units pelaven un altre dels seus presidents –John Fitzgerald Kennedy, en aquest cas–. La Barcelona d'ara fa 52 anys no és la d'ara –tècni-

HISTÒRIA FERRAN AISA

Crònica acurada de la batalla de l'Ebre

Assumpta Montellà (Madrid, 1958) és autora de diversos llibres d'història, com *La maternitat d'Elna* (2005), *El setè camió* (2007), *Contrabandistes de la llibertat* (2009) i *El silenci dels telers* (2012). L'actual treball recull d'una manera eficaç i documentada els 115 dies de la batalla de l'Ebre, i ho fa a través de testimonis inèdits i d'una aproximació al dia a dia dels fets guerrers.

L'autora d'aquesta crònica ressegueix acuradament els fets militars que es van iniciar a les 00.15 hores del dia 25 de juliol del 1938, quan l'exèrcit republicà va rebre les ordres d'avançar fins al marge del riu per, aprofitant

la foscor, introduir-se en les línies ocupades per les forces enemigues. D'aquesta manera s'iniciava la batalla més dura, dolorosa i irracional de la Guerra Civil espanyola. Una aventura guerrera que va ser protagonitzada per soldats sense cap experiència militar, reservistes i joves que feia poc encara anaven en pantalons curts: la lleva del biberó. Molts d'aquests soldats van perdre la vida en aquesta aferrissada batalla que va produir més de 30.000 víctimes entre tots dos bàndols. Alguns supervivents de la lleva del biberó han pogut donar el

Assumpta Montellà ha entrevistat supervivents de la Batalla de l'Ebre